

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
kopia:
charlotta.broman@regeringskansliet.se
linn.akesson@regeringskansliet.se

REMISSVAR: PROMEMORIA OM MER FASTIGHETS- NÄRA INSAMLING AV FÖRPACKNINGSAV FALL OCH RETURPAPPER – UTVECKLING AV PRODUCENT- ANSVAREN

M2018/00852/R

Inledning

HSB har beretts möjlighet att yttra sig om regeringens promemoria: Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren och svarar här på de delar som berör bostadsrättsföreningar i störst utsträckning.

HSB delar regeringens ambition att det ska vara lätt att göra rätt och att därmed göra det lättare för alla att agera miljövänligt i vardagen, samt att avfall ska ses som en resurs som i så hög grad som möjligt ska materialåtervinnas och cirkulera i det tekniska kretsloppet.

HSB delar den bedömning som regeringen gör rörande dagens situation för insamling av förpackningsavfall och returpapper (sida 65).

HSB delar bedömningen att producenterna tillhandahåller ett insamlingssystem vars servicegrad skiljer sig väsentligt från den servicegrad kommunerna ger vid insamlingen av restavfall från hushållen och att vissa hushåll betalar dubbelt för insamlingen av förpackningsavfall och returpapper dels genom avgift enligt avtal med en samlingsaktör och dels genom förpackningsavgiften. Detta är en situation som inte är rimlig utifrån producentansvarets syfte.

Förpackningsdesign och onödiga förpackningar

HSB tillstyrker att syftet för förordningen om producentansvar för förpackningar förtydligas med att det även är att minska mängden förpackningsavfall genom effektiv design och att förpackningar endast ska användas där det är nödvändigt. (Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1073) om producentansvar för förpackningar, 1 §, 33 a §)

Operativt och finansiellt producentansvar

HSB tillstyrker att insamlingssystemen utan kostnad ska ansvara för att transportera bort hushållens returpapper och förpackningsavfall av papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall från alla bostadsfastigheter och att detta producentansvar är både operativt och finansiellt. Detta är ett mycket gott steg i rätt riktning för att klargöra att finansiering av fastighetsnära insamling även tillhör producenternas ansvar. (Förslag (2014:1073) 1 §, 39 §). HSB anser att det tydligt ska framgå att producenterna ska stå för samtliga kostnader för insamlingssystemet.

Andel flerbostadshus med insamling, oskälighetsprincip och hämtningsställen

HSB tillstyrker att förpackningsavfall och returpapper transporteras bort av tillståndspliktiga insamlingsystem från minst sextio procent av alla flerbostadsfastigheter från och med den 1 januari 2021 t.o.m. 31 mars 2025.

HSB anser att undantaget på krav för transport från bostadsfastighet med hänsyn till fastighetens utformning, belägenhet eller andra omständigheter även bör föras in i de två förordningar som föreslås träda ikraft 1 januari 2019. Detta då det finns äldre fastigheter där det är svårt att rymma alla förpackningsfraktioner och returpapper, detta trots att restavfallet minskar med bättre utsortering hos boende och med tätare hämtningsintervall. Promemorian ger exempel på situationer där det kan vara oskäligt: i vissa äldre tätbebyggda områden där det är svårt att hitta utrymmen för insamlingsplatser vid bostadsfastigheterna (sida 159). Detta är en bild även HSB delar och anser att oskälighetsprincipen bör förtydligas.

HSB anser att det i förslagen är otydligt vad hämtning från bostadsfastighet innebär i praktiken. De bostadsrättsföreningar som idag erbjuder medlemmar fastighetsnära insamling har investerat i källsorteringsrum, behållare under jord, källsorteringsskåp mm. Denna servicegrad kan vara högre än den som insamlingsystemet kommer att erbjuda. En betänklighet är att hämtning från bostadsfastighet kan tolkas som att en insamlingspunkt erbjuds per fastighet och att det i så fall ger upphov till att boende behöver gå långt eller i icke-intuitiva riktningar på fastigheten.

Vid hämtning av hushållsavfall som kommunen ansvarar för sker normalt hämtning av hushållsavfall vid fastighetsgränsen om inte annat överenskommit. Det måste vid hämtning av förpackningar och returpapper vara flexibilitet gällande var på fastigheten detta ska hämtas.

HSB föreslår att det tydligare i förordningarna definieras att hämtning från en bostadsfastighet kan innebära hämtning på en eller flera platser på samma fastighet.

HSB anser att hämtningen från de bostadsfastigheter som redan erbjuder fastighetsnära insamling till de boende ska utgå från hur fastighetsägaren redan har planerat och inrättat sina avfallsutrymmen/-lösningar och hämtningsställen.

HSB anser att förordningarna bör innehålla krav rörande hämtningsfrekvensen och eventuellt även volymer som ska tillhandahållas vid bostadsfastigheterna.

HSB anser att insamling från bostadsfastigheter förutsätter lämpliga avfallsutrymmen och lösningar och att det inte finns stöd i lag/förordning att tvinga fastighetsägare att inrätta dessa utrymmen eller lösningar. Här kommer det att krävas metodutveckling, till exempel ökad hämtningsfrekvens och mindre kärl, för att göra det attraktivt för fastighetsägare att inrätta insamlingen. Men med förordningsförslagen kommer incitament på plats för att öka fastighetsägares vilja att inrätta fastighetsnära insamling, i och med att hämtningen ska ske utan kostnad.

HSB tillstyrker att ambitionen i förordningsförslagen att transport av förpackningsavfall och returpapper ska ske från alla bostadsfastigheter efter 31 mars 2025, men kan konstatera att ambitionen är högt satt.

HSB tillstyrker att kravet på borttransport av hushållens förpackningsavfall från bostadsfastigheter efter 31 mars 2025 inte gäller i de fall när en transport från bostadsfastigheten inte är

skälig med hänsyn till en fastighets utformning, belägenhet eller andra omständigheter som gör det svårt att ordna transport från fastigheten. Oskälighetsprincipen bör dock förtydligas.

HSB tillstyrker att kravet på transport från bostadsfastigheter inte gäller stora förpackningar som förekommer sällan i ett hushåll och att insamlingssystemet ska ha insamlingsplatser för den del förpackningsavfall som inte anses skäligt att samla in från bostadsfastigheter och att insamlingsplatserna ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet.

HSB tillstyrker att insamlingssystemen ska tillhandahålla insamlingsplatser för förpackningsavfall som uppkommer i yrkesmässig verksamhet och konstaterar att detta sannolikt också behöver samlas in på bostadsfastigheter i stor utsträckning, exempelvis från restauranger.

Fastighetsägares delaktighet i samråd och löpande drift

HSB anser att det är mycket viktigt att förordningarna även ställer krav på att lokala fastighetsägarrepresentanter ska kunna delta i det samråd mellan kommunen och det tillståndspliktiga insamlingssystemet. Förordning 2014:1073 §42 och §54, samt förordning 2014:1073 §27 bör förtydligas vad gäller att även fastighetsägarrepresentanter ska ges möjlighet delta vid samråd.

HSB anser att samråd under drift och system för kundservice bör förtydligas och kravställas.

HSB anser att det idag finns brister i renhållning och drift av producenternas återvinningsstationer. Både överfulla behållare, grovavfall och förpackningar från verksamheter bidrar till denna situation. När fastighetsnära insamling nu ska införas fullt ut finns risker för att denna problematik uppstår på bostadsfastigheterna.

HSB föreslår därför att det tydliggörs i förordningarna att det endast är de boende i byggnader på fastigheten som ska ges tillgänglighet till insamlingsplatsen.

Kommuners rätt att samla in förpackningsavfall och returpapper

HSB tillstyrker förslaget om ändring i avfallsförordningen (2011:927, § 24 b och d) om att kommuner fråntas rätt att samla in förpackningsavfall eller returpapper utan avtal med ett tillståndspliktigt insamlingssystem. Detta är en bra renodling av producentansvaret, operativt och finansiellt. Detta är viktigt då kommunal insamling av förpackningar och returpapper inte ska finansieras genom den kommunala avfallstaxan och då urholka producentansvaret.

Krav på att den som driver ett tillståndspliktigt insamlingssystem informerar

HSB anser att det är bra att den som driver ett tillståndspliktigt insamlingssystem ska informera hushållen och verksamheter om syftet med materialutnyttjande av förpackningsavfall, samt att informera producenter om materialutnyttjande av olika förpackningsmaterial.

HSB anser att det är avgörande för boende och hushålls förståelse för ansvarsfördelningen att denna information sker i tät samverkan med kommuner.

Insamling i offentliga miljöer

HSB anser att förslaget om ökad servicegrad för insamling av förpackningar i offentliga miljöer där många vistas, till exempel på välbesökta badplatser och i parker, är ett steg i den riktning som medborgarna förväntar sig och **tillstyrker** förslaget. (Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1073) om producentansvar för förpackningar, 39d §)

HSB – där möjligheterna bor

Frågor om detta remissvar kan ställas till:
Magnus Ulaner, Miljöchef, magnus.ulaner@hsb.se

Med vänlig hälsning

Anders Lago
Förbundsordförande
HSB Riksförbund